

**NAJVÝZNAMNEJŠIE UDALOSTI NA SLOVENSKU A VO SVETE
V ROKU 2013:**

Vo svete:

1. január	Košice sa stali Európskym hlavným mestom kultúry (spolu s Marseille)
10. január	150. výročie otvorenia najstaršieho metra na svete – Londýnskeho metra
11. január,
12. január	prvé kolo historicky prvej priamej voľby prezidenta Českej republiky
11. február	Pápež Benedikt XVI. oznámil svoju rezignáciu s platnosťou od 28. februára 2013
15. február	k Zemi sa priblížila planétka 2012DA14 v rekordne nízkej vzdialenosti 45 000 km
13. marec	bol zvolený pápež František
1. júl	Chorvátsko sa stalo 28. členským štátom Európskej únie
27. september	priblíženie planétky 2005 TK50 k Zemi na vzdialenosť 28,7 mil. km
3. november	vzácne hybridné zatmenie Slnka

Na Slovensku:

- 1. január** pri príležitosti 20. výročia vzniku SR prezident Ivan Gašparovič vyhlásil amnestiu
- 2. máj** do obehu bola uvedená nová séria eurobankoviek *Európa*, výdaj začne nominálnou hodnotou 5 €
- 5. júl** na Slovensku sa slávil 1150. výročie príchodu Cyrila a Metoda. Národná banka Slovenska pri príležitosti vydala pamätnú mincu v hodnote 2€
- 9. júl** Ivan Gašparovič vymenoval Jaromíra Čižnára do funkcie generálneho prokurátora
- 1. október** K dátumu na Slovensku zaniklo 248 obvodných úradov, ktoré boli nahradené 52 okresnými
- 9. november** Na Slovensku sa konali Voľby do orgánov samosprávnych krajov, druhé kolo sa konalo 23. novembra

MESTO ŽIAR NAD HRONOM

(Stručná charakteristika a história)

Mesto sa nachádza v Žiarskej kotline na pravej strane Hrona. Je obklopené pohorím Vtáčnik, Kremnickými a Štiavnickými vrchmi. Územie tvorí križovatku ciest z Bratislavy na Zvolen, zo Žiaru do Martina a Prievidze. Táto poloha predurčovala jej osídlenie už v praveku. Po Keltoch, Germánoch kotlinu obývali Slovania už pravdepodobne v 5. storočí.

Žiar nad Hronom vznikol v roku 1955 po výstavbe hlinikárne premenovaním pôvodného historického mestečka Svätý Kríž nad Hronom. Dnes do katastra mesta od roku 1971 patrí aj pôvodne samostatná obec Šašovské Podhradie a kataster bývalej obce Horné Opatovce (najstaršej v kotline), ktorá v dôsledku činnosti ZSNP zanikla v r. 1969. Po obci zostali iba národné kultúrne pamiatky – Kostol sv. Vavrinca a socha J. Nepomuckého.

V roku 2001 bolo v Dome kultúry otvorená expozícia mestského múzea a Galérie Júliusa Považana a v súčasnosti je v MSKC Žiar nad Hronom. Pamätnú izbu Štefana Moysesu, ktorá bola v kaštieli, nový majiteľ zrušil. V r. 2006 vznikol dobrovoľný poradný zbor primátora mesta pre históriu Žiaru n. Hronom pod názvom CASTRUM SUSOL. Jeho predsedom je Ing. Richard Kafka. V r. 2007 časť jeho členov spolupracovala s historikom Richardom Lackom z B. Bystrice na príprave reprezentačnej publikácie o našom meste. Kniha bola uvedená 18. júna 2009 v MsKC pod názvom ŽIAR NAD HRONOM V PREMENÁCH ČASU (zostavovateľ Richard Lacko, autori Zoltán Balát, Augustín Denko, Zuzana Denková, Richard Kafka, Richard Lacko, Peter Mosný, Rastislav Uhrovič, Mária Zaťková).

Vo februári 2013 bola z iniciatívy OZ Horné Opatovce vydaná nová reprezentačná monografia zaniknutej obce HORNÉ OPATOVCE. Zostavitelia: Mgr. Dagmar Benčová aPhDr. Vladimír Sklenka. Podiel na zostavení tejto populárno-náučnej publikácie má 15 autorov z odborných a cirkevných kruhov SR (história Žiarskej kotliny, archeológia heraldika, architektúra) a rodákov obce. Vývoj 900-ročnej obce zažil ekologickú pohromu pádu bez svojho zapríčinenia. V súčasnosti jej územie patrí do katastra Žiaru nad Hronom, v chotári obce stojí Závod SNP na výrobu hliníka, v strede obce zostala národná kultúrna pamiatka- kostol, ktorá je obkľúčený

civilizačným odpadom z celého regióna. Finančne ma túto obsiahlu atraktívne – moderne upravenú knihu prispelo MK SR, Nadácia ZSNP a Slovalco, mesto Žiar nad Hronom, BBSK, sponzori, rodáci. Za rok 2012 získala kniha cenu „ Najkrajšia kniha roka“ Náklad 1000ks, strán 210. Vydala Polygrafia Gutenberg s.r.o. B.B. Spracovanie dejín dištriktu Šušok je v tejto monografii výzvou na ďalší výskum nepochopiteľne nedoceneného významu stredného Slovenska pre historiografiu celého národa.

V roku 2013 vydalo žiarske Gymnázium Milana Rúfusa publikáciu ZOSTALI IBA SPOMIENKY s podporou Nadácie ZSNP a Slovalca a Záujmového združenia Castrum Susok (CS). Autorky a aj členky CS Zuzana Denková a Zuzana Kohútová zozbierali cenné informácie o dejinách židovskej komunity vo Svätom Kríži nad Hronom – dnes Žiar nad Hronom. Náklad 150ks, počet strán 64. CS a študenti gymnázia sa aktivizujú pri renovácii bývalej synagógy a židovského cintorína.

I. MESTSKÁ SAMOSPRÁVA

Počas roka 2013 bola zmena v obsadenosti Mesta Žiar nad Hronom:

Vedenie mesta - primátor Mgr. Peter Antal

- viceprimátor Ing. Milan Vozár

- prednostka MsÚ Ing. Mariana Páleníková

Kontrolórka mesta - Ing. Eva Vincentová

Novoročný príhovor primátora:

V Mestských novinách i v ATV Peter Antal konštatoval úspešnosť roka 2013 pre mesto. Na úvod informoval, že po bývalom primátorovi mesta Žiar nad Hronom Ivanovi Černajovi, ktorý vykonával funkciu 10 rokov prebral mesto finančne konsolidované a dobre nastavené. Čo nás čaká v roku 2013. V prvom rade bude mesto intenzívne pracovať na najväčšom projekte mesta Žiar nad Hronom – Centre zhodnocovania odpadov. Ukončenie tohto projektu je naplánované až v roku 2014. Ďalšou veľkou investíciou, ktorej príprave sa bude v roku 2013 venovať, je rekonštrukcia športovej haly, resp. výstavba novej športovej haly. „V roku 2013 sa bude intenzívne venovať aj tomu čomu som sa venoval v predchádzajúcom roku ako konateľ mestskej spoločnosti Technické služby, teda skrášľovaniu mesta a vylepšovaniu podmienok na oddych pre obyvateľov mesta. Aj naďalej bude mesto rozširovať živý kútik a pribudnú ďalšie zvieratká. V Parku Štefana Moysesu plánuje vytvoriť miesta na grilovanie a opekanie a pre milovníkov športu fitnesscentrom v prírode, ktoré chce vybudovať práve v parku. Novú atrakciu dostane aj kúpalisko, kde postavia atraktívny tobogan a skvalitníme ostatné poskytované služby. Novinkou, ktorú plánuje v tomto roku začať v meste realizovať, sú mini oddychové zóny na verejných priestranstvách medzi bytovými domami“.

Novoročné stretnutie :

Tradičné novoročné stretnutie významných osobností hospodárskeho a spoločenského života mesta sa organizovalo dňa 22. januára v MsKC, kde bol príhovor zastupujúceho primátora Petra Antala, ktorý všetkým prítomným poďakoval za úspešnú spoluprácu v uplynulom roku. Vyjadriť presvedčenie, že ďalší rok 2013 bude rovnako úspešný.

Projekty mesta:

Projekty Mesta Žiar nad Hronom, ktoré sa majú realizovať v rokoch 2009-2015

Centrum zhodnocovania odpadov

Intenzifikácia separovaného zberu

Komunitná a terénna sociálna práca

Komunitná a terénna sociálna práca II

Rekonštrukcia a modernizácia MŠ

Rekonštrukcia a modernizácia ZŠ

Revitalizácia centrálnej mestskej zóny

Uzatvorenie a rekultivácia skládky

Vzdelávaním k modernej európskej samospráve

Zlepšenie kvality ovzdušia v Žiari nad Hronom

Učme sa vo vyššom veku

Digitalizácia kina Hron v Žiari nad Hronom

Investičné akcie mesta Žiar nad Hronom

MESTSKÉ ZASTUPITEĽSTVO

Mestské zastupiteľstvo (MsZ) je zastupiteľský zbor mesta zložený z poslancov, zvolených v priamych voľbách obyvateľmi mesta Žiar nad Hronom na 4 roky. Ich počet je 19. MsZ sa schádza podľa potreby, najmenej však raz za dva mesiace. Poslanci prijímajú všeobecné záväzné nariadenia - "mestské zákony" a tým rozhodujú o základných otázkach života mesta. Spôsob zasadnutia mestského zastupiteľstva upravuje rokovací poriadok. Odmeňovanie poslancov MsZ upravuje dokument Zásady odmeňovania poslancov MsZ v Žiari nad Hronom. Okrem permanentných úloh sa na 9 zastupiteľstvách zaoberali:

21. februára 2013 :

- schvaľuje uzatvorenie Zmluvy o spolupráci medzi Mestom Žiar nad Hronom a spoločnosťou T+T, a. s. Žilina
 - návrh Koncepcie rozvoja kultúry mesta Žiar nad Hronom na roky 2013 – 2017.
 - predloženie Žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku (NFP) v súlade s výzvou, ktorú vyhlásila rada audiovizuálneho fondu, o podpornej činnosti Audiovizuálneho fondu v programe č. 4 so zameraním na digitalizáciu kín za účelom realizácie projektu: „Digitalizácia kina Hron v Žiari nad Hronom“, ktorého ciele sú v súlade so schváleným Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Žiar nad Hronom.
 - zabezpečenie realizácie projektu: „Digitalizácia kina Hron v Žiari nad Hronom“ po schválení žiadosti o NFP
 - financovanie projektu požadovanou mierou spolufinancovania z celkových oprávnených výdavkov na projekt:
 - a) 10% celkovej ceny projektu a 40% ceny formou splátok rozvrhnutých na 3 roky (fixná úroková sadzba 1% p. a.).
- Celkové náklady na projekt sú vo výške 82 000,- € z čoho 50% spolufinancovania z mestského rozpočtu je čiastka 41 000,- €, ktorá bude rozdelená na spolufinancovanie
- VZN č.3, ktorým sa určuje výška finančných prostriedkov určených na mzdy a prevádzku na žiaka základnej umeleckej školy, dieťa materskej školy a školských zariadení zriadených na území mesta Žiar nad Hronom.
 - VZN č. 2/2013 o určení výšky príspevku na čiastočnú úhradu nákladov v školách a

školských zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Žiar nad Hronom.

- VZN č. 4/2013, ktorým sa mení VZN č. 10/2012 o spôsobe nakladania s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území mesta Žiar nad Hronom. - VZN č. 1/2013 o pridelovaní nájomných bytov vo vlastníctve mesta Žiar nad Hronom.
- Mestské zastupiteľstvo volí Ing. Katarínu Drienkovú za členku Komisie pre šport a mládež pri MsZ v Žiari nad Hronom.

16.apríl 2013 : – mimoriadne MsZ :

- schvaľuje podnájom nehnuteľností na mestskom plážovom kúpalisku

25. apríla 2013 :

- schvaľuje I. zmenu rozpočtu mesta Žiar nad Hronom pre rok 2013
- schvaľuje celoročné hospodárenie mesta za rok 2012 – bez výhrad a tvorbu rezervného fondu mesta, z výsledku hospodárenia za rok 2012, v sume 1 298 013,68 Eur.
- schvaľuje uzatvorenie Zmluvy o budúcej zmluve o zriadení odplatného vecného bremena, ktoré zodpovedá právu uloženia vonkajších káblových rozvodov NN siete v rámci stavby „Žiar nad Hronom – Ul. Dr. Jánskeho FIT BOX, rozšírenie NN siete“ na časti pozemkov, nachádzajúcich sa v katastrálnom území Žiar nad Hronom, zapísaných na liste vlastníctva č. 1136.

20.jún 2013:

- schvaľuje záväzok Mesta Žiar nad Hronom vyčleňovať finančné prostriedky v rozpočte mesta na zabezpečenie splácania poskytnutého úveru zo Štátneho fondu rozvoja bývania počas celej doby jeho splatnosti, t.j. 40 rokov pri úrokovej sadzbe 1 % v budúcich rokoch, počnúc rokom, v ktorom bola podaná žiadosť a vyčleniť v rozpočte pre rok 2014 vlastné prostriedky na dofinancovanie kúpy. Záväzok Mesta Žiar nad Hronom dodržať pri prenájme ustanovenia osobitného predpisu (§ 22 Zákona č. 443/2010 Z. z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní).

Uzatvorenie zmluvy o budúcej kúpnej zmluve so spoločnosťou REMESLO stav, s.r.o., Žiar nad Hronom.

- schvaľuje VZN č.5/2013 o určení výšky príspevku v školách a školských zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Žiar nad Hronom.
- schvaľuje Všeobecne záväzné nariadenie o obmedzení a zákaze podávania a požívania alkoholických nápojov v meste Žiar nad Hronom. - schvaľuje Všeobecné záväzné nariadenie o ktorým sa mení a dopĺňa Všeobecné záväzné nariadenie č. 11/2009 o pravidlách času predaja v obchode a času prevádzky služieb.

16.júla 2013:

- novozvolený primátor mesta Mgr. Peter Antal zložil zákonom predpísaný sľub primátora mesta a zvolený poslanec mestského zastupiteľstva Mgr. Andrej Jánoška zložil zákonom predpísaný sľub poslanca mestského zastupiteľstva. - schvaľuje II. zmenu rozpočtu mesta Žiar nad Hronom pre rok 2013 v zmysle predloženého návrhu.
- schvaľuje doplnenie členov Normotvornej komisie - odborníkov z radov obyvateľov:
 - Mgr. Adrian Líška, trvale bytom Jesenského 882/80, 965 01 Žiar nad Hronom
 - JUDr. Helena Tužinská, trvale bytom Š. Moysesova 442 /66, 965 01 Žiar nad Hronom
 - Mgr. Andrej Jánoška, trvale bytom Jesenského 872/56, 965 01 Žiar nad Hronom za zapisovateľku Normotvornej komisie:
 - Mgr. Michaela Krnčoková, trvale bytom Kollárova 12, 96622 Lutilla

08.august 2013:

- konštatuje, že zvolená poslankyňa mestského zastupiteľstva Mgr. Monika Kopčová zložila zákonom predpísaný sľub poslanca mestského zastupiteľstva
- ukladá prednostke MsÚ v bode rokovania MsZ „Informácie o projektoch“ podrobne krok po kroku informovať poslancov MsZ a verejnosť o projekte „Centrum zhodnocovania odpadov“ na každom mestskom zastupiteľstve až do ukončenia projektu.
- berie na vedomie informáciu o projektoch Mesta Žiar nad Hronom.
- odporúča primátorovi mesta v prípade projektu Centrum zhodnocovania odpadov Žiar nad Hronom vytvorenie osobitnej komisie, do ktorej si poslanci MsZ delegujú

svojho zástupcu a ktorá sa bude zaoberať krízovým manažmentom realizácie tohto projektu, vzhľadom na nepriaznivý aktuálny stav rozpracovanosti projektu.

26.september 2013:

-schvaľuje III. zmenu rozpočtu mesta Žiar nad Hronom pre rok 2013 v zmysle predloženého návrhu. - schvaľuje správu o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach v školskom roku 2012/2013 v školách a školských zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Žiar nad Hronom. - schvaľuje DODATOK č. 4 k Zriaďovacej listine Materskej školy, Ul. Dr. Janského č. 8, Žiar nad Hronom.

-schvaľuje VZN o miestnom referende.

-schvaľuje VZN Mesta Žiar nad Hronom, ktorým sa mení a dopĺňa VZN č. 3/2011 Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom Mesta Žiar nad Hronom.

28.novembra 2013:

-schvaľuje návrh plánu kontrolnej činnosti HKM na rok 2014. - schvaľuje IV. zmenu rozpočtu mesta Žiar nad Hronom v zmysle predloženého návrhu.

-schvaľuje návrh viacročného rozpočtu MsKC.

-schvaľuje návrh rozpočtu mesta Žiar nad Hronom na rok 2014 v celkovej sume 11 728 200 Eur, tak na strane príjmov ako aj výdavkov. - schvaľuje plat primátora mesta spolu predstavuje čiastku 3 392,00 Eur.

-schvaľuje VZN, ktorým sa mení a dopĺňa VZN č. 3/2013 o určení výšky finančných prostriedkov určených na prevádzku a mzdy na žiaka základnej umeleckej školy, dieťa materskej školy a školského zariadenia zriadených na území mesta Žiar nad Hronom . - schvaľuje závery z preskúmania aktuálnosti Územného plánu mesta Žiar nad Hronom v roku 2013, v zmysle ktorých nie je potrebné obstarat' zmeny a doplnky územnoplánovacej dokumentácie. - schvaľuje VZN o podmienkach poskytovania dotácií z rozpočtu mesta Žiar nad Hronom s doplnením § 7 odsek (1), kde za slová „0,1 % z poskytnutej dotácie“ sa vkladá slovo „mesačne“.

12.decembra 2013: - schvaľuje všeobecné zväzbné nariadenie o miestnych daniach.

-schvaľuje predĺženie platnosti rozvojového dokumentu „Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Žiar nad Hronom pre programovacie obdobie 2004-2013“ do 30.06.2014.

-schvaľuje dofinancovanie projektu požadovanou sumou 5985,12 € formou:

navýšenie spolufinancovania Mesta Žiar nad Hronom o 5 985,12 € formou splátok, na základe splátkového kalendára medzi Mestom Žiar nad Hronom a firmou Dcinex Česká republika, s.r.o., bez úrokových sadzieb pri splatení uvedenej sumy do 6 mesiacov od dokončenia diela (zdigitalizovania).

-volí v zmysle ustanovenia § 140 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov za prísediacich na Okresnom súde Žiar nad Hronom na volebné obdobie od 01.02.2014 do 31.01.2018:

Ing. Máriu Čopovú, trvale bytom Jiráskova 451/8, 965 01 Žiar nad Hronom,

Ľuboša Filipčíka, trvale bytom M. R. Štefánika 455/32, 965 01 Žiar nad Hronom,

Bc. Máriu Šimegovú, trvale bytom Bernolákova 559/4, 965 01 Žiar nad Hronom. –

schvaľuje, aby mesto Žiar nad Hronom bolo členom občianskeho združenia Žiarska kotlina so sídlom OcÚ, 17, 967 01 Horná Ves, Slovenská republika, IČO: 42 307 724.

II. Z ROZPOČTU MESTA

Rozpočet je základným nástrojom finančnej politiky mesta. Návrh rozpočtu Mesta Žiar nad Hronom na rok 2013 bol predložený podľa platných právnych noriem Slovenskej republiky - zákon č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, zákon č. 523/2004 Z. z. rozpočtových pravidlách verejnej správy, zákon č. 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení.

Rozpočet Mesta Žiar nad Hronom sa vnútorne člení na:

- bežné príjmy a bežné výdavky – bežný rozpočet
- kapitálové príjmy a kapitálové výdavky – kapitálový rozpočet
- finančné operácie

Celkové príjmy a výdavky mesta Žiar nad Hronom na rok 2013 sú rozpočtované na úrovni 10 566 560 €. Výšku rozpočtových príjmov determinujú zákon č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy, Zákon 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch, VZN o miestnych daniach č.10/2011, VZN o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia prevádzkovateľmi malých zdrojov znečisťovania ovzdušia 6/2011. V roku 2013 sa robili 4 zmeny rozpočtu, kde sa presúvali finančné prostriedky, kde to bolo potrebné.

III. VÝZNAMNÉ NÁVŠTEVY MESTA

- 17. marca** v žiarskej Hvezdárni a planetáriu Maximiliána Hella sa uskutočnil Deň planetárií. Pozvanie naň prijal aj prvý slovenský kozmonaut, Ivan Bella.
- 28. marca** mesto navštívil ruský veľvyslanec, J.E. Pavol Maratovič Kuznecov, ktorý si prišiel pripomenúť pamätnú udalosť - 68 rokov od oslobodenia mesta Svätý Kríž nad Hronom počas 2.svetovej vojny sovietskou armádou.
- Začiatok júna** Žiar nad Hronom navštívil prvý slovenský budhistický láma Tibor Geljen so svojou manželkou Daršan. Prišli záujemcom porozprávať svoje skúsenosti na tému Tibetské nauky v každodennom živote.
- 21.júna** navštívil mesto Žiar nad Hronom poslanec Národnej rady Slovenskej republiky Miroslav Číž. Na pôde mesta sa stretol aj so zastupujúcim primátorom Petrom Antalom.
- 20. augusta** bola v Žiari nad Hronom znovu postavené súsošie pri SSOŠT socha Žiarskych hutníkov. Pozvanie prijala aj autorka diela, akademická sochárka Klára Patakiová.
- 1. októbra** navštívila mesto Žiar nad Hronom mimoriadna a splnomocnená veľvyslankyňa Nórskeho kráľovstva, J. E. Inge Magistad. Na pôde žiarskej radnice ju privítal primátor mesta Peter Antal.

IV. ZMENY TVÁRE MESTA

Územný plán mesta: Na základe výsledkov preskúmania územného plánu, ktoré sa (ÚPM) uskutočnilo v roku 2013, Mesto Žiar nad Hronom ako orgán územného plánovania konštatuje, že v období rokov 2009-2013 nedošlo k takým výrazným zmenám územno-technických, hospodárskych a sociálnych predpokladov, ktoré by zásadným spôsobom ovplyvnili navrhnutú koncepciu organizácie územia v zmysle platného územného plánu. Územný plán Mesta Žiar nad Hronom vyhovuje súčasným potrebám územného rozvoja mesta. Pri rozhodovaní o nutnosti obstaráť zmeny a doplnky ÚPM Žiar nad Hronom vo vzťahu na zistené podnety bol zvážený celý proces ich obstarania a finančná náročnosť obstarania nielen v súlade so stavebným zákonom, ale aj vo vzťahu k procesu posudzovania strategických dokumentov (SEA) podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. S prihliadnutím na vyššie uvedené v súčasnom období nie je potrebné obstarávať zmeny a doplnky územného plánu mesta Žiar nad Hronom.

Digitalizácia kina : Cieľom projektu je prechod na kompletnú 2D technológiu s možnosťou rozšírenia na 3D technológiu. Digitalizáciou kina sa zabezpečí jeho zmodernizovanie, zachová sa uvádzanie audiovizuálnych diel pri prechode na premietanie digitálnych filmových produkcií (staré premietacie stroje na 35mm filmové kópie sa nahradia novou digitálnou technikou, ktorá je schopná premietiť najnovšie filmy vo vysokom rozlíšení a s kvalitným zvukom).

Nájomné byty : Mesto sa rozhodlo pre výstavbu dvoch bytoviek na Ul. SNP smer Handlová v Žiari nad Hronom. Jej výsledkom má byť 48 nových bytov a príslušná infraštruktúra. Stavbu realizuje žiarska spoločnosť Remeslo stav s.r.o., ktorá je zároveň investorom celého projektu. Pokiaľ mesto dostane od Štátneho fondu rozvoja bývania SR úver, bytovky odkúpi a bude obyvateľom ponúkať ako nájomné byty. Súčasťou novej výstavby je aj vybudovanie nových parkovacích miest a vedenie inžinierskych sietí. Výstavba by mala byť dokončená do konca prvého polroka 2014.

Súsošie HUTNÍKOV: Súsošie Žiarski hutníci, ktoré poznáme aj pod názvom Hutnícka rodina, dostalo nové miesto. Vedeniu mesta sa podarilo získať súhlas Banskobystrického samosprávneho kraja a súsošie postavili pred Súkromnou strednou odbornou školou technickou na ulici Dr. Janského. Práve táto stredná škola je s tradíciou hutníctva v našom meste priamo spätá, preto aj umiestnenie sochy pred jej budovou dáva zmysel. Jeho autorkou je Klára Patakiová. Pôvodne dostala socha názov Život v mieri a autorka zaň v roku 1983 získala cenu Ministerstva kultúry.

V. OBYVATEĽSTVO

Niečo o nás: Mesto nezaznamenáva výrazné výkyvy v mobilite svojich občanov. Z dlhodobého hľadiska si zachováva počet obyvateľov.

Podľa sčítania obyvateľov z roku 2001 malo 19 945 obyvateľov. V súčasnosti sa ich počet je 19 789.

Národnostné zloženie obyvateľov je z veľkej časti zastúpené Slovákmi (94,24%). Druhou najpočetnejšou skupinou sú Rómovia (1,97%), nasledujú Česi (0,95%) a Maďari (0,69%)^[4]. Približne 62,07% z celkového počtu obyvateľov sú rímskokatolíci. Ďalej 25,54% tvoria obyvatelia bez vierovyznania a zvyšok tvoria evanjelici. Počas roka 2013 sa narodilo 164 detí, umrelo 203 ľudí. Sobášov bolo 102 a 23 rozvodov.

Prvá Žiarčanka: Prvým bábätkom zo Žiaru, ktoré sa narodilo v žiarskej nemocnici, je Tamarka Šurková. Mame Dane sa narodila 3. januára o 2:55 hod. Tamarka mala 3800 gramov a 52 centimetrov ako druhé dieťa rodiny. Privítal ho zastupujúci primátor Peter Antal dňa 14.02.2013

Nezamestnanosť: K 31. decembru 2013 mal Žiar nad Hronom 3718 nezamestnaných občanov. Evidovaná miera nezamestnanosti tak dosiahla úroveň 14,61 %. Mesto Žiar nad Hronom mierou nezamestnanosti 14,61 % dosiahlo v porovnaní s ostatnými mestami v územnej pôsobnosti ÚPSVaR štvrtú najnižšiu mieru nezamestnanosti. V rámci Slovenska obsadil náš okres ku koncu roka 31. miesto zo 79 okresov.

VI. VEREJNO – SPLOČENSKÝ ŽIVOT

Doplnkové primátorské voľby: Žiarčania si mohli 29.júna zvoliť spomedzi dvoch kandidátov nového primátora. Žiar nad Hronom bolo jediné mesto, kde si volili nového primátora. O post primátora sa uchádzali dvaja kandidáti. Dovedajší zastupujúci primátor, Peter Antal a bývalý dlhoročný viceprimátor Žiaru, Roman Zaťko. Obaja kandidovali ako nezávislí, podmienkou preto bolo odovzdať petíciu s minimálne 200 podpismi Žiarčanov.

Žiarčania volili v 15 volebných okrskoch. Svoj hlas mohlo odovzdať 15 806 občanov mesta, z nich odvolilo 2501 Žiarčanov, čo predstavuje 15,82 % účasť. Peter Antal jednoznačne vyhral vo všetkých volebných okrskoch, svoj hlas mu odovzdalo 1873 Žiarčanov, čo je 76,14 %. Jeho protikandidáta volilo 587 občanov mesta, čo predstavuje 23,86%. Novému primátorovi sa mandát skončí koncom roka 2014, kedy sa uskutočnia riadne komunálne voľby.

Voľby do VÚC BB: Boli 10.novembra. Záujem o post predsedu BBSK malo 11 kandidátov. Poslancov bolo zvolených 49 do BBSK. Volebná účasť v roku 2013 bola nízka a to 24,60%. Výsledky volieb v prvom kole predsedu VÚC v rámci kraja:

- I. Vladimír Maňka (Smer, KDH, SMK, ĽS, HZDS, SZ) 60 960 hlasov = 49,5%
- II. Marián Kotleba (ĽSNS) 26 251 hlasov = 21,3%
- III. Ľudovít Kaník (SDKÚ, Sas, Most) 18 571 hlasov = 15,1%
- IV. Karol Konárik (SNS) 5 056 hlasov = 4,1%

Keďže ani jeden kandidát nezískal nadpolovičnú väčšinu hlasov, rozhodovalo sa v druhom kole volieb, ktoré sa

uskutočnilo 24. novembra 2013. Volebná účasť bola 24,61% .

Výsledky volieb predsedu VÚC v rámci kraja:

- I. Marián Kotleba (ESNS) 71 397 = 55,5%
- II. Vladimír Maňka (Smer, KDH, SMK, ĽS, HZDS, SZ) 57 164 hlasov = 4,5%

Ako sme volili v Žiari: Žiarčania chodili k volebným urnám v 15 volebných okrskoch. Volebná komisia odovzdala 3 421 obálok, čo predstavovalo 21,43 % účasť. Najviac voličov prišlo v 6. okrsku, kde prišlo 263 Žiarčanov, čo je 26,78%. Naopak najmenej prišlo v 4. okrsku, kde z 2047 voličov prišlo len 280, čo predstavuje 13,68% účasť. Vo všetkých 15 volebných okrskoch v meste vyhral Marián Kotleba. Svoj hlas mu odovzdalo 2064 Žiarčanov, čo je 61,03%. Vladimír Maňka dostal dôveru od 1318 obyvateľov, čo je 38,97%. Za okres Žiar nad Hronom kandidovalo 26 poslancov, z ktorých štyria boli zvolení do BBSK a to: MUDr. Ladislav Kukulík, Ing. Božena Kováčová, MUDr. Vladimír Flimer a Daniel Gelien.

VII. VÝROČIA A OSLAVY

- Nový rok:** Nový rok privítali Žiarčania aj na Námestí Matice slovenskej. Súčasťou osláv bola hudba, tanec a nechýbala ani zábavná pyrotechnika.
- Plesová sezóna:** Dňa 18. januára estrádna sála MsKC praskala vo švíkoch. Za touto pozitívnu zmenou stál zrod nového spoločenského podujatia kabaretného štýlu. Dvomi slovami: Bálu Žiarčanov.
- Fašiangy:** 8. ročník fašiangovej zábavy opäť nesklamal. Tento rok sa konali 12. februára. Počas celého dňa sa na Námestí Matice slovenskej „obchodovalo“. Predajcovia vo svojich stánkoch ponúkali chutné, a hlavne voňavé fašiangové pochúťky a špeciality. Prítomní tiež boli svedkami tradičnej domácej zabíjačky a výroby zabíjačkových špecialít. V podvečerných hodinách do centra mesta dorazil farebný a poriadne veselý fašiangový sprievod. Do spevu a tanca hrala a spievala MSS Sekera. Okrem tejto verejnej oslavy, ktorá dala symbolickú bodku za obdobím osláv a veselosti, sa v predvečer Popolcovej stredy v priestoroch MsKC konala aj tradičná Fašiangová veselica so skupinou Lojzo, ktorá počas večera vystúpila a samozrejme nechýbala mužská spevácka skupina Sekera a DH Žiaranka. Súčasťou programu bolo aj tradičné pochovávanie basy.
- Športovec roka:** Dňa 19. februára sa uskutočnilo oceňovanie najlepších športovcov. Prebieha v Žiari nad Hronom každoročne, tentokrát to organizátori poňali trochu inak. Ako sa ukázalo, podstatne

lepšie. Zásadnou zmenou, ktorá nastala v porovnaní s minulými ročníkmi bolo, že slávnostné oceňovanie sa po prvýkrát uskutočnilo za účasti diváckej verejnosti. Vďaka tejto zmene sa podujatia zúčastnilo viac ako 400 divákov.

- Deň učiteľov:** Deň výročia narodenia pedagóga, jazykovedca, prírodovedca, humanistu, filozofa či politika Jána Amosa Komenského - učiteľa národov - si pripomíname každoročne 28. marca ako Deň učiteľov. Pri tejto príležitosti ocenil v rámci podujatia Učiteľ na jednotku zastupujúci primátor Peter Antal žiarske učiteľky z materských, základných škôl, Základnej umeleckej školy Zity Strnadovej Parákovej a z Centra voľného času.
- 68. výročie slobody mesta:** Dňa 1. apríla sa konala spomienková slávnosť pri pamätnej tabuli od oslobodenia vtedajšieho Svätého Kríža nad Hronom Červenou armádou.
- Stavanie mája:** tradičné stavanie mája sprevádzané prezentáciou ľudových zvykov a remeselníkov v predvečer 1. mája.
- Deň matiek:** Deň matiek v duchu Roku na dedine. Pri príležitosti Dňa matiek, ktorý sa uskutočnil 12. mája, pripravilo Mesto Žiar nad Hronom v spolupráci so Základnou umeleckou školou podujatie pre širokú verejnosť.
- Deň detí:** Celomestské oslavy Dňa detí s celodenným programom pre deti a rodičov, ktoré sa konali 1. júna na Námestí Matici Slovenskej.

- Šášovské hradné hry:** Už deviaty ročník Šášovských hradných hier sa konalo 24. augusta s bohatým sprievodným programom.
- 69. výročie SNP:** V meste boli pietne oslavy a pri tejto príležitosti sa konal tradičný beh SNP do vrchu. Podujatie sa konalo 27. augusta a vo svojom 15. ročníku zaznamenalo najviac štartujúcich pretekárov.
- Žiarsky jarmok:** V dňoch 11. – 12. októbra sa uskutočnil v poradí 20 jarmok mesta Žiar nad Hronom. Tento rok sa podarilo mestu predat' okolo 500 predajných miest. Okrem drevárskych a perníkárskych stánkov nesmeli chýbať stánky s oblečením a samozrejme s občerstvením, kde sme mohli nájsť tradičné jarmočné jedlá v podobe huriek, klobás a iných dobrôt.
- Mesiac úcty k starším :** V tomto roku Mestské kultúrne centrum a Mesto Žiar nad Hronom už po pätnástykrát zorganizovali v Mesiaci úcty k starším podujatie pre 60, 70, 80 a 90-ročných jubilentov mesta. Na podujatie bolo pozvaných 508 jubilentov a tí, čo prijali pozvanie primátora mesta, mali 23. októbra možnosť vidieť v Estrádnej sále MsKC program Ruka v ruke. Jeho autorkou bola Silvia Hlôšková.
- Predvianočné akcie:** Príchod Mikuláša bol 5. decembra s krásnym kultúrnym programom a tradičnými remeselníckymi dielňami ako boli škriatkovské tvorivé dielničky. V divadelnej sále bolo pre deti pripravené predstavenie Mikuláš a Alica v krajine zázrakov. Kto pomôže Mikulášovi? – Mikulášska rozprávka v podaní žiakov ZUŠ Z.S. Parákovej spojená s príchodom Mikuláša a rozsvietením vianočného stromčeka. V dňoch

16. – 20. decembra na Námestí Matice slovenskej bol vianočný koncert Žiarivé Vianoce, kde vystúpil Robo Opatovský , Free voices, Živý Betlehem a Katka Koščová.

VIII. PODNIKY V ŽIVOTE MESTA

- ZSNP, a.s.:** Spoločnosť ZSNP, a.s., patrí k najvýznamnejším hutníckym podnikom v Slovenskej republike so zameraním na spracovanie hliníka. V roku 2002 bola sprivatizovaná private equity skupinou Penta. Roky od príchodu nového majiteľa uplynuli v rýchлом tempe reštrukturalizačných zmien.
- Nadácia ZSNP a Slovalco:** Pôsobí už od 23. 4. 1993. Vzhľadom na intenzívnu spoluprácu spoločnosti Slovalco na charitatívnych a humanitných aktivitách nadácie bola nadácia v roku 2004 premenovaná na Nadáciu ZSNP a SLOVALCO, a jej poslaním je podporovať vybrané oblasti spoločenského života. Každá z týchto oblastí obsahuje projekty a tie sú orientované nielen na zamestnancov, ale aj širokú verejnosť na území Slovenskej republiky, prednostne však v meste Žiar nad Hronom a v žiarskom regióne. V roku 2013 bol vyhlásený IX. ročník grantu zameraný na podporu vzdelávania a ekológie pre materské školy, základné školy a stredné školy v meste Žiar nad Hronom.
- Slovalco:** Rok 2013 pre Slovalco bolo významným a v mnohých smeroch prelomovým. Spoločnosť Slovalco definitívne podpísala so Slovenskými elektrárňami (SE) zmluvu na dodávku elektriny. "Zmluva upravuje dodávky elektriny pre hlinikáreň v celkovom objeme 19 terawatthodín na obdobie ôsmich rokov, od roku 2014 do roku 2021," informovala spoločnosť Slovalco.
- Remeslo, s.r.o.:** Spoločnosť Remeslo strojal, s.r.o. ako jedna z členov združenia InTech Žiar nad Hronom z.p.o., obdržala od vedenia Súkromnej

strednej odbornej školy technickej v Žiari nad Hronom ďakovný list za dlhodobú spoluprácu a podporu pri príležitosti 5. výročia školy.

Dalkia: Dalkia Industry Žiar nad Hronom, a.s. poskytuje komplexné energetické služby pre priemyselné subjekty podnikajúce v priemyselnom parku v Žiari nad Hronom a je výrobcou tepla pre mesto Žiar nad Hronom.

Obchodné spoločnosti súčasťou mesta: **Mestský športový klub Žiar nad Hronom, spol. s.r.o.** vznikla v roku 2003, konateľom je Jozef Tomčáni. Spoločníci: Mesto Žiar nad Hronom 995,818 eur, Technické služby, spol. s.r.o. 5 642,96 eur a základné imanie tvorí 6 638, 78 eur.

Technické služby, spol. s.r.o., vznikla v roku 1994. Súčasným konateľom je Mgr. Peter Antal a riaditeľom Mgr. Igor Rozenberg MBA Technické služby prešli v roku 2011 kompletnou rekonštrukciou a Mesto Žiar nad Hronom je jediným vlastníkom. V roku 2013 ich hlavnými činnosťami boli: komunálny odpad, zeleň, zimná údržba, upratovacie služby, asfaltovanie komunikácií, minizoo - starostlivosť o zvieratká starostlivosť o park.

IX. ŠKOLSTVO

Školy a školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Žiar nad Hronom v školskom roku 2012/2013:

Názov	Riaditeľ	Počet tried	Počet žiakov
Základná škola Ul. Dr. Janského č. 2	Mgr. Marek Baláž	27	528
Základná škola Ul. M.R. Štefánika č. 17	Mgr. Ľubica Baranová	28	521
Základná škola Ul. Jilemnického č. 2	PaedDr. Marián Majzlík	18	283
ZŠ spolu:		73	1 332
Materská škola Ul. Dr. Janského č. 8	Mgr. Martina Šimková	27	544
Centrum voľného času	Mgr. Helena Gáfriková	97	1461
Základná umelecká škola	Mgr. Dana Kravecová	4	490
ŠZ spolu		128	2 495

Iné školy sídliace v meste Žiar nad Hronom v školskom roku 2012/2013:

Názov	Triedy	Žiaci	Riaditeľ
ZŠ s MŠ Štefana Moysesu	19	297	Mgr. Mária Ulrichová
Špeciálna ZŠ	14	119	Mgr. Anna Vargová
Gymnázium Milana Rúfusa	17	553	Ing. Dana Paálová
Súkromná obchodná akadémia	5	124	Mgr. Helena Halová
Súkromná stredná odborná škola technická	15	325	RNDr. Beáta Tóthová
Stredná odborná škola obchodu a služieb	18	350	Ing. Miroslav Krajčov

Okrem škôl pre deti a mládež vzdelávanie v meste poskytuje aj Krajská hviezdáreň a planetárium M. Hella, kde je riaditeľom **RNDr. Peter Augustín** a Akadémia vzdelávania, ktorá ukončila svoju činnosť 30.3.2013. Možno raz opäť v Žiari nad Hronom obnoví svoju činnosť. Ich široká ponuka vzdelávacích aktivít Akadémie vzdelávania je zameraná predovšetkým na rozvoj kvalifikácii, rekvalifikáciu a výcvik zamestnancov a nezamestnaných. Realizovala manažérsku prípravu, tréningy zamerané na rozvoj zručností, systematické jazykové vzdelávanie pre všetky vekové kategórie, profesijné kurzy pre robotnícke povolania. Zabezpečovala prípravné kurzy na výkon špeciálnych odborných činností vyžadujúcich si odbornú spôsobilosť, či poradenstvo pre trh práce.

Zo života Pomôž mi, aby som to urobil sám.“ - krédo pedagogičky Márie
materských škôl: Montessori, ktoré sa stalo základom aj pri realizácii projektu ALEŠ v meste Žiar nad Hronom. Napriek navrhovaným vyšším finančným príspevkom bol záujem zo strany rodičov nad očakávanie. Preto sa prešlo do ďalších fáz, respektíve otvorenia už 28. triedy materskej školy na Ul. Rudenkovej č.1 v Žiari nad Hronom . Rekonštrukcia priestorov – tried, sociálnych zariadení a šatní si vyžadovala nemalé finančné prostriedky z rozpočtu mesta, kde bola podpora aj u poslanci MZ.

Zo života
základných škôl:

ZŠ na Ul. Dr. Janského známa ako „Jednotka“

Škola má odborných pedagógov vzdelaných v oblasti informačno-komunikačných technológií

-3 špecializované učebne IKT, interaktívne tabule

- športoviská

- prevenčný tím, ktorý koordinuje aktivity v oblasti primárnej prevencie a kolégium Zelenej školy, projektové vyučovanie

- škola začala s metódou CLIL, ktorá zavádza inovatívne postupy

vo výučbe angličtiny a vytváranie priestorov pre efektívnu prípravu žiakov do budúcnosti, ZŠ sa preto rozhodla okrem takejto výučby zaviesť aj na iné predmety ako napríklad dejepis, ktorý sa učí zážitkovou metódou a CLIL metódou v angličtine

ZŠ na Ul. M. R. Štefánika známa ako „Dvojka“

01.novembra oslávila 50 výročie založenia školy, oslava sa konala 03. decembra 2013

-škola má úspechy v rôznych vedomostných súťažiach a je zapojená do 20 projektov rôzneho zamerania

-stále je aktívna v zdravotných hliadkach

Ocenenie „Najlepšia škola“ zamierila na Dvojku, súťažná prehliadka prác žiakov Mladý technik projektu ProTech už po siedmykrát vyvrcholila oceňovaním najlepších modelárov a návrhárov. A práve pre Základnú školu na Ul. M. R. Štefánika v Žiari nad Hronom to bol ročník opäť mimoriadne úspešný.

ZŠ na Ul. Jilemnického známa ako „Štvorka“

ZŠ má nový predmet Zdravý životný štýl, ktorý by mal pomáhať žiakom priblížiť a pomôcť vytvoriť si vzťah k vhodným každodenným návykom prostredníctvom anglického a nemeckého jazyka. Unikátne sú ročníkové projekty pre žiakov prvého i druhého stupňa. Deti sa hrajou a interaktívnou formou učia prezentovať svoje zážitky, skúsenosti, či názory.

-škola dosiahla v rámci žiarskych základných škôl najlepšie výsledky v celoslovenskom testovaní deviatakov a to nad celoslovenský priemer, kde v matematike bola priemerná úspešnosť 54,67 % a v slovenskom jazyku a literatúre bola priemerná úspešnosť 67,59%.

ZŠ s MŠ Štefana Moyses („Cirkevná“)

Žiarska Základná škola s materskou školou Štefana Moyses oslavovala 20. narodeniny. Keďže ide o katolícku školu, do Žiaru zavítal aj banskobystrický biskup Marián Chovanec.

Základná umelecká škola Z.S. Parákovej

Rok 2013 bol pre Základnú umeleckú školu v celku úspešný.

Škola uskutočnila záverečný koncert. Vianočný koncert, ktorý sa uskutočnil v Kostole Sedembolestnej Panny Márie.

Centrum voľného času

V roku 2013 bolo v centre voľného času menej detí v krúžkoch, čo spôsobilo spoplatnenie krúžkovej činnosti. V CVČ je stále aktívny Mestský žiacky parlament, ktorý každoročne usporadúva „Deň žiarskych škôl“. Centrum voľného času organizovalo množstvo športových postupových, nepostupových súťaží, predmetových olympiád, celomestských podujatí pre deti a mládež.

Špeciálna základná škola

Spolupracovali s MZ vychovávateľov (Vianočný program, Program ku Dňu matiek), s členmi predmetových komisií spoločenskovedných a prírodovedných predmetov (Požiarna prevencia, Čarovné slovíčka, Husľový kľúčik, Deň otvorených dverí).

Zo života

stredných škôl:

Gymnázium Milana Rúfusa

Spolupracuje so školami v zahraničí a robí medzinárodné výmeny (projekt v programe Comenius), poznávacie exkurzie do zahraničia: Londýn, Paríž, Viedeň, Barcelona, Praha,...
účasť žiakov na medzinárodných konferenciách, projektoch, súťažiach (Euroškola, Mladý vedec, Scienca pro Futuro,...), príprava na získanie medzinárodne platného certifikátu z cudzieho jazyka.

Súkromná obchodná akadémia

Celoslovenské kolo súťaže Cineama 2013 sa uskutočnilo v Bratislave na Vysokej škole múzických umení, konkrétne na Filmovej fakulte v dňoch od 7 do 9. júna 2013. Cineama je súťaž neprofesionálnych filmov, vytvorených na Slovensku, je to postupová súťaž. Prvé miesto obsadila žiačka SOA Denisa Gluzeková.

15. 06. 2013 sa v Tepličke nad Váhom uskutočnili Majstrovstvá Slovenska v cestnej cyklistike 2013. Majstrami SR v cestnej cyklistike sa stali žiaci SOA Nicolas Jelža a Matej Truban.

Súkromná stredná odborná škola technická

Spoločnosť Remeslo strojal s.r.o. Ako jeden z členov združenia InTech Žiar nad Hronom z.p.o., a teda zriaďovateľ a Súkromnej strednej odbornej školy technickej sa aktívne zapája do zlepšovania kvality vzdelávania.

Stredná odborná škola obchodu a služieb

Mala úspech v medzinárodnej súťaži Four Fest a EuroAkademic Gastro2013. Viac ako stovka študentov stredných odborných škôl

z piatich krajín sa 17.06.2013 stretli na súťaži For Fest a Gastro, aby si tu pod dohľadom profesionálov zmerali svoje zručnosti a predviedli to najlepšie, čo dokážu.

Talenty roka: Nadácia ZSNP a SLOVALCO aj v tomto roku oceňovala úspešných žiarskych žiakov a študentov, ktorí dosiahli výrazné úspechy v rôznych oblastiach v uplynulom roku. Ocenenie Žiarsky talent roka 2013 si dňa 3. marca 2014 v MsKC. Spolu nadácia ocenila takmer 40 žiakov a študentov. Medzi najúspešnejších za minulý rok patrili Denisa Gluzeková, Monika Páleníková, Marek Galko, Ivana Siekelová, Daniel Zubek, Kristína Purdeková, Jana Frindtová, Sofia Pračková, Alžbeta Neuschlová, Lukáš Tóth, Mária Beňová, Katarína Orsághová, Ján Packo, Tomáš Macko a Michal Wágner.

X. KULTÚRA

- Brožúra pre Žiarčanov:** Brožúrka mladých s názvom My, Žiarčania, bola uvedená do života 18.februára 2013.
Tak ako projekt, aj brožúrka je venovaná mladým ľuďom a práci s mládežou v meste. Súčasťou brožúrky je i množstvo fotiek, zaujímavosti či kontaktov.
- Činnosť MsKC** Riaditeľkou MSKC je PhDr. Michaela Pribilincová.
V roku 2013 MSKC usporiadalo množstvo zaujímavých podujatí (stretnutia, koncerty, filmy, rozprávky a mnoho iných...), ktoré navštívilo množstvo divákov. Príklady podujatí:
- novoročné stretnutie primátora s osobnosťami mesta
 - žiarsky talent 2012: Oceňovanie najúspešnejších žiakov ZŠ a SŠ Nadáciou ZSNP a Slovalco
 - oceňovanie najúspešnejších športovcov mesta za rok 2012
 - 68. výročie oslobodenia Sv. Kríža
 - „Učiteľ na jednotku“
 - 1150. výročie príchodu Sv. Cyrila a Metoda
 - otvorenie Pamätnej izby Š. Moysesesa
 - uvedenie do života monografie Horné Opatovce
 - tri sobáše v exteriéri – v Parku Š. Moysesesa
 - 1x Zlatý sobáš
 - Celoslovenské podujatie Zlaté srdce pri príležitosti 60. výročia ZPOZ
 - „Ruka v ruke“ program pre 60,70, 80, 90 roč. jubilantov mest
 - Protiklady života – program pri príl. 60. výr. ZPOZ
 - 2x vianočný program: „Srdce plné Vianoc“

Činnosť POS: Pohronské osvetové stredisko v Žiari nad Hronom je kultúrnou inštitúciou, ktorá realizuje kultúrno-osvetové aktivity a profesionálne organizuje voľný čas detí, mládeže a dospelých v okresoch Žiar nad Hronom, Banská Štiavnica a Žarnovica prostredníctvom festivalov, prehliadok, súťaží, výstav, tvorivých dielní, školiťských podujatí, metodických dní, klubovej činnosti, inštruktáží, jarmokov, školy tradičného a súčasného remesla.

ATV: Je súčasťou mesta Žiar nad Hronom, ktorá podáva pravidelne najaktuálnejšie správy o dianí v meste. Okrem iného má aj webovú stránku, na ktorej nájdeme všetko potrebné nielen o novinkách a dianí v meste Žiar nad Hronom ,ale aj o regiónoch, BBSK, športe, inzercie a iné potrebné veci, ktoré si občan môže pozrieť.

XI. DUCHOVNÝ ŽIVOT

Rok 2013 nám priniesol nového pápeža. František, vlastným menom Jorge Mario Bergoglio SJ (* 17. december 1936, Buenos Aires), je 266 pápež katolíckej cirkvi, ktorého zvolilo konkláve 13. marca 2013. Je to prvý pápež pochádzajúci z amerického kontinentu, prvý pápež zo Spoločnosti Ježišovej (jezuiti) a po vyše 1270 rokoch prvý pápež, čo sa nenarodil v Európe.

Pochod Prvý žiarsky Pochod za život sa v Žiari nad Hronom konal

za život: 25.marca 2013, presne v Deň počatého dieťaťa.

Organizovalo ho OZ Tóbi a Holúbky z kríža. Štrnásť účastníkov pochodu sa, napriek veľmi chladnému počasiu, zišlo pri Pamätníku nenarodených detí v miestnom cintoríne. Korunku Božieho milosrdenstva, aj svoje osobné kríže obetovali za všetkých, ktorí rozhodujú o živote počatého dieťaťa.

Oslava 20. výročia vzniku Dňa 16.mája 2013 sa konali oslavy 20. výročia vzniku ZŠ s MŠ Š. Moyses v Žiari nad Hronom.

ZŠ s MŠ Štefana Moyses: práci. Ocenení boli: Mgr. E. Bistová, PaedDr. D.Cvejkušová, Mgr. J.Mižúrová, Mgr. J.Repiská, Mgr. J.Šimková. Taktiež pani riaditeľke, ktorá stála pri zrode tejto školy, odovzdal ocenenie otec biskup.

20.výročie kňazskej vysviacky: Mgr. Miroslav Hlaváčik oslávil 20.výročie kňazskej vysviacky

Rekonštrukcia: júl – november 2013 bola realizovaná rekonštrukcia dvoch kamenných váz a erbu biskupa G. Zerdahelyho na čelnej fasáde Kostola Povýšenia sv. Kríža. Cena diela bola 14 520 eur. Dotácia zo štátu bola vo výške 10 000 eur a vlastné zdroje boli vo výške 4 520 eur.

Putovanie za Máriou: Veriaci zo Žiaru nad Hronom putovali dňa 17.10.2013 na starobylé pútnické miesto – Staré Hory, kde sa zúčastnil aj duchovný otec, Mirko Sliachan.

XII. ZDRAVOTNÍCTVO

NsP: Riaditeľom Všeobecnej nemocnici v Žiari nad Hronom je Ing. Rastislav Kubáň. V nemocnici pracuje 52 členný tím lekárov a 130 erudovaných sestier, ktoré sa starajú o 252 lôžok.

Dňa 20. marca, sa v Mestskom kultúrnom centre stretli po osemnásťkrát lekári - gynekológovia zo Slovenska pri príležitosti XVIII. dňa primára MUDr. Jána Straku. Hlavnou témou tohto podujatia, tak ako každoročne, bola "Starostlivosť o ženu, matku a dieťa".

Dňa 20. septembra sa uskutočnil Žiarsky sesterský deň, 12. ročník mal približne 380 účastníkov a organizátori boli: NSP v Žiari nad Hronom (Regionálna komora sestier a pôrodných asistentiek, Fakulta zdravotníctva Slovenskej univerzity v Banskej Bystrici na tému geriatra, pôrodnictvo, gynekológia, detská oblasť a mnoho iných zaujímavých tém.

ProCare: Poliklinika ProCare a.s. v Žiari nad Hronom sa nachádza v areáli závodu ZSNP, svojim klientom poskytuje zdravotné služby v rámci kuratívy a preventívneho lekárstva.

RUVZ ZH: Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Žiari nad Hronom v roku 2013 vykonal na oddelení hygieny životného prostredia a zdravia 49 kontrol verejných vodovodov. Oddelenia podpory zdravia v roku 2013 zabezpečovalo prednáškovú činnosť, besedy na takmer všetkých školách regiónu RÚVZ v Žiari nad Hronom, stredných školách, študentských domovoch a MŠ. Činnosť oddelenia hygieny detí a mládeže bola v roku 2013 zameraná na výchovu a vzdelávania.

XIII. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Psičkári: Na území mesta je v súčasnosti rozmiestnených vyše 80 košov na psie exkrementy pre 1168 psov, ktoré mesto eviduje k 28. februáru tohto roka.

Odpadové hospodárstvo: 10. októbra sa v Sliači - Sielnici konal 4. ročník celoslovenskej konferencie Samospráva a separovaný zber 2013 organizovaný oprávnenou organizáciou ENVI-PAK, ktorá sa zaoberá systémom zabezpečovania zberu a zhodnocovania odpadov z obalov. Pri tejto príležitosti spoločnosť ENVI-PAK každoročne vyhlasuje výsledky súťaže o najlepšie separujúce mestá a obce. V roku 2013 bolo mesto Žiar nad Hronom opätovne úspešné spomedzi viac ako 1600 miest a obcí, ktoré spolupracujú s oprávnenou organizáciou ENVI-PAK a získalo ocenenie v kategórii Samospráva s najväčšou hustotou zbernej siete nad 5000 obyvateľov.

Vodná správa: Mesto Žiar nad Hronom prevádzkuje a spravuje vodnú stavbu Mlynský náhon a rybníky v Parku Štefana Moysesesa. Mlynský náhon je historickým dielom a je v zozname kultúrnych pamiatok.

Dni jarnej čistoty: Mesto Žiar nad Hronom v spolupráci so spoločnosťou Technické služby- Žiar nad Hronom v dňoch od 18.marca do 23.marca realizovali tradičné dni jarnej čistoty.

Deň Zeme: K medzinárodnému Dňu Zeme, ktorý je 22.apríla, sa každý rok zapájajú dobrovoľne dospelý a deti, aby vyčistili svoje okolie. Okrem dobrovoľníckej činnosti sa mohli deti zo základných škôl zúčastniť aj literárno –výtvarnej súťaže ku dňu Zeme pod názvom Rastliny pľúca Zeme, ktorú organizovalo Centrum voľného času Žiar nad Hronom.

Ekologická súťaž: Spoločnosť Dalkia pripravila pre žiakov základných škôl na celom Slovensku už **8. ročník** podujatia zameraného na ochranu životného prostredia, tentokrát pod názvom „Energie okolo nás“.

XIV. ŠPORT

Najlepší športovci rok 2013: Dňa 19. februára zastupujúci primátor mesta Žiar nad Hronom Peter Antal ocenil najlepších športovcov za uplynulý rok Podujatia sa zúčastnilo viac ako 400 divákov a po prvýkrát sa uskutočnilo aj za účasti diváckej verejnosti. Okrem cien bol pre ocenených pripravený aj bohatý kultúrny program. Žiar mal v minulom roku 9 majstrov Slovenska :

karatisti Nina Jelžová
Martina Tatárová
Rastislav Štyriak
Michal Výrostko

cyklisti Juraj Bellan
Adrian Foltán

atlét Vladimír Buchal

športoví strelci Ľuboš Kupec
Róbert Láska

Futbal: Jedenástrku roka Oblastného futbalového zväzu Žiar nad Hronom za rok 2012 vyhlásili v piatok 11. januára. Najlepší futbalisti, hrajúci v minulom roku najvyššiu oblastnú súťaž, sa takto stretli už po trinásty krát.

Celkové víťazstvo na krajskom finále 15. ročníka McDonald's cup- u si v pondelok 13. mája vybojovali malí žiarski futbalisti, žiaci ZŠ na ul. Dr. Janského. Obrovský úspech dosiahli futbalisti FK Pohronie pod hlavičkou ZŠ na Ul. Dr. Janského v Žiari nad Hronom.

Netradičný prípravný zápas odohrali druholigoví futbalisti FK Pohronie v utorok 23. júla. V Dolnej Ždani hostili reprezentáciu Malajzie do 23 rokov.

Basketbal: Žiaci Basketbalového klubu MŠK Žiar nad Hronom sa v dňoch 28. marca až 1. apríla zúčastnili jedného z najväčších mládežníckych turnajov v Európe, medzinárodného turnaja Easter Eurobasket 2013 v Prahe. Na pražskom turnaji štartovalo spolu 83 tímov. Po zavedení nových pravidiel a presnej registrácii členstva v MŠK Žiar nad Hronom sa Basketbalový klub stal klubom s najväčším počtom registrovaných členov. Majú 110 aktívnych členov.

Volejbal: Sezónu v znamení stabilizácie má za sebou Volejbalový klub MŠK Žiar nad Hronom. Žiadne z družstiev nezaznamenalo prenikavý úspech, no záchranou žien v extralige a navrátením starších žiačok do najvyššej súťaže sa splnili dôležité predsezónne ciele.

Cyklisti: Cyklisti MŠK Žiar nad Hronom sa v dňoch 25. a 26. mája úspešne predstavili na medzinárodných cyklistických pretekoch v českých Lounoch.

Dlhodobá súťaž Slovenského pohára v cestnej cyklistike pokračovala svojím v poradí piatym a šiestym kolom počas víkendu 8. a 9. júna. Po skončení pretekov ihneď zasadala komisia mládeže Slovenského zväzu cyklistiky, ktorá definitívne rozhodla o trojici cyklistov, ktorí budú v dňoch 14. - 19. júla reprezentovať Slovensko na Európskom Olympijskom festivale mládeže v holandskom Utrechte.

Titul majstrov republiky v časovke družstiev putoval do Žiaru, zásluhou perfektného výkonu štvorice Adrián Foltán, Nicolas Jelža, Henrich Hasch a Matej Truban.

Adrián Foltán vystúpil v drese výberu Slovenskej republiky v tretej

etape najprestížnejších európskych pretekov kadetov Internationale ASKO Radjugendtour 2013 na pódiové tretie miesto.

Juraj Bellan, ktorý v tejto sezóne okúsil cyklistické majstrovstvá sveta v Taliansku. Celkový úspešný rok pre Cyklistický klub MŠK Žiar nad Hronom potvrdili aj kadeti, ktorí sa stali majstrami Slovenska.

Karate: V tureckom meste Konya sa 9. a 10. februára konali majstrovstvá Európy starších dorastencov a juniorov v karate. V reprezentačnom tíme Slovenskej republiky mal zastúpenie aj žiarsky klub, keď farby Slovenska hájil Rastilav Štyriak. Pretekári Karate klubu MŠK Žiar nad Hronom opäť zabojovali a domov si odniesli 9 cenných medailí. Tohtoročné majstrovstvá Slovenska seniorov v karate pre Karate klub MŠK Žiar nad Hronom boli nesmierne úspešné. Na súťaži sa písala aj história, keď boli na majstrovstvách Slovenska prvýkrát v histórii otvorené aj kategórie pre veteránov - kategória nad 35 rokov, kategória nad 45 rokov a kategória nad 55 rokov. Štartovať vo veteránskych kategóriách sa rozhodli štyria žiarski tréneri - Radovan Černák (v kategórii športový zápas kumite nad 35 rokov, ktorý postupne zdolal všetkých svojich súperov a stal sa tak historicky prvým majstrom Slovenska v tejto kategórii. Najdôležitejším turnajom sezóny sú pre karatistov MŠK Žiar nad Hronom majstrovstvá Slovenska, ktoré sa tento rok konali 18. mája v Prievidzi, kde sme získali troch majstrov Slovenska. Žiar nad Hronom sa v sobotu 9. novembra stal dejiskom 1. kola pohára Stredoslovenského zväzu karate. Turnaj bol otvorený a tak pozvanie naň prijalo 325 športovcov zo 45 klubov z celého Slovenska a jeden klub z Poľska. Kluby zároveň súťažili o Pohár primátora mesta, ktorý do súťaže venoval primátor Žiaru nad Hronom Peter Antal.

ŠTK 22. ročník tradičného Pohára primátora mesta Žiar nad Hronom
Stella: sa uskutočnil v sobotu 16. marca. V Mestskom kultúrnom centre tancovalo viac ako 200 párov z celého Slovenska.

Žiarske Mestské kultúrne centrum bolo dejiskom ďalšieho významného tanečného podujatia, Majstrovstiev Slovenska v plesových choreografiách kde Žiarčania získali zlato aj striebro. Dvaja reprezentanti Jaroslav Oboňa a Dominika Rošková z Tanečno - športového klubu STELLA Žiar nad Hronom, sa zúčastnili súťaže o titul majstra sveta v latinsko-amerických tancoch v Berlíne a umiestnili sa na 68. Mieste.

Biela stopa: 40.ročník medzinárodných bežeckých pretekov "Biela stopa", ktorý bol nielen v znamení výročia, ale aj vysokým počtom účastníkov. 1000 bežcov zo 17-tich štátov, nielen profesionáli, ale aj amatéri a oproti minulému roku je ich zatiaľ o 200 viac.

Atletika: Žiarsky Mestský úrad, Centrum voľného času a Atletický klub MŠK zorganizovali jubilejný 25. ročník Behu oslobodenia mesta. V sobotu 25. mája sa v našom meste uskutočnil už štvrtý ročník čoraz viac populárneho Žiarskeho mestského polmaratónu. Tento ročník bol navyše súčasťou Majstrovstiev Slovenska v polmaratóne. Pretekár Atletického klubu MŠK Lukáš Muha sa stal členom slovenskej dorasteneckej reprezentácie. Žiarskej atletickej lige, ktorá bola už v poradí tretím ročník sa konala 20. a 27. júna, kde sa stretli mladí atléti z celého mesta. Beh SNP do vrchu 2013. Tradičný Beh SNP do vrchu sa uskutočnil v utorok 27. augusta. Podujatie zaznamenalo vo svojom 15. ročníku doposiaľ najviac štartujúcich pretekárov. Banskobystrické krajské majstrovstvá v cezpoľnom behu základných a stredných škôl hostila žiarska IV. ZŠ, kde do mesta zavítalo 138 mladých športovcov.

Strelci: Z poverenia Slovenského streleckého zväzu zorganizoval žiarsky športovo-strelecký klub MŠK majstrovstvá Slovenska v strelbe zo

vzduchových zbraní žiakov základných škôl. Majstrom Slovenska bol aj Žiarčan.

Hala ožila športovou streľbou Žiarsky Športovo-strelecký klub MŠK Žiar nad Hronom organizoval v sobotu 12. októbra doposiaľ najvýznamnejšie podujatie vo svojej histórii.

Plavci: 33. ročníka Kahanca sa zúčastnilo viac ako 100 plavcov z 25 klubov zo Slovenska a Česka. V silnej konkurencii dosiahli na pódiové umiestnenie zo žiarskych "delfínov" Martin Andreášsky (tri 3. miesta, jedno 2. miesto), Kristína Kminiaková (3. miesto) a Tereza Veselá (3. miesto).

Hokej: Amatérske hokejové mužstvo HK Sport Trend Žiar nad Hronom sa v zúčastnilo turnaja v ľadovom hokeji o putovný pohár starostu MČ Ružinov v Bratislave, kde obsadili druhé miesto. Okrem podobných turnajov má HK Sport Trend Žiar nad Hronom aj dlhodobú aktivitu. V spolupráci s HKM Zvolen organizoval v tomto roku už tretí ročník Amatérskej hokejovej ligy Pohronie odohranej vo Zvolene.

XV. POČASIE A JEHO OSOBITOSTI

Počasié nám v roku 2013 prinieslo mnoho prekvapení v podobe búrok, lejakov, krupobití, sneženia, silných mrazov, horúčav a veľa iného.

Január: Počasie bolo v našej oblasti veľmi premenlivé. Striedavo k nám prúdil chladnejší a teplejší vzduch a ani jedno takéto obdobie dlhšie netrvalo. Zaujímavosťou je fakt, že pomerne často snežilo v nížinách juhozápadného Slovenska.

Február: Na začiatku posledného mesiaca meteorologickej zimy 2012/2013 sme sa ocitli vo vlhkom prúdení od severozápadne. Bolo dosť teplo cez deň nad 5°C aj dosť zrážok prevažne dažďové. Zmena prišla o pár dní keď k nám prenikol chladnejší vzduch. Teploty klesli ráno bolo okolo nuly sem bolo aj -1/-3°C cez deň tesne nad nulou.

Marec: Marec začal v počasí netypicky pokojne s prevažne polojasným až oblačným počasím a rannými mrazmi až pod -6. Snehová pokrývka z tejto níže nám vydržala až do 20.marca a matka príroda nás prekvapila snehovou kalamitou na Veľký piatok.

Apríl: Na začiatku apríla prevládalo chladné počasie s rannými slabými mrazmi a prvý aprílový deň ešte dokonca zo súvislou snehovou pokrývkou. Apríl skončil zrážkovo podpriemerný a teplotne mierne nadpriemerný.

- Máj:** Máj začal teplým ale hlavne búrkovým počasím s teplotami nad 25°C. 1.máj bol zároveň aj najteplejším dňom mesiaca kde teplota stúpala až nad 29°C. Ku koncu mesiaca sa o slovo prihlásila aj intenzívnejšia búrková činnosť. Máj skončil teplotne v norme a zrážkovo výrazne nad dlhodobým priemerom.
- Jún:** Začiatok mesiaca poznamenalo chladnejšie premenlivejšie počasie s občasnými dažďom a dennými teplotami do 20°C. Zaujímavé boli aj pomerne veľké teplotné rozdiely medzi dňom a nocou ktoré dosiahli takmer 20°C.
- Júl:** Júl začal chladnejším ale pekným počasím s postupne stúpajúcimi teplotami. Sem tam sa vyskytli aj búrky. Mimoriadne silné horúčavy, veľmi výrazný deficit zrážok, málo búrok, veľa slnka, kde najvyššia denná teplota bola v priemere 37,1°C.
- August:** August začal veľmi až mimoriadne teplým a suchým počasím. Séria s dennými teplotami nad 31°C trvala pár dní. Najteplejšie bolo 8.augusta a to +37,6°C. Pre zaujímavosť nad +37°C sa teplota v tejto vlne horúčav dostala až 3 krát.
- September:** Počasie počas tohto mesiaca bol priemerný. Dni boli v celku teplé s najvyššou dennou teplotou 27,2°C a najnižšou 11,3°C. Mrazivé dni v tomto mesiaci ešte neboli no mali sme pár dní s hmlou a dažďom.
- Október:** Október nám priniesol už aj mrazivé rána no zároveň veľmi teplé dni s dažďami. Najvyššia denná teplota bola 22,3°C a najnižšia 9,3°C.

November: November bol chladný v ranných hodinách, dni sprevádzali dažde no teploty boli príjemné. Rana boli mrazivé občas aj počas dňa.

December: Nadnormálne teplá zima a teda aj december, ktorá vo všeobecnosti skončila ako druhá najteplejšia hneď po zime 2006/ 2007 bola výnimočná nie len po teplotnej stránke, ale predovšetkým aj pre výrazne nízke a podpriemerné hodnoty jednotlivých charakteristík snehovej pokrývky na aké nie sme ani v súčasnej otepľujúcej sa klíme na našom území zvyknutí. Zima ako taká nebola príliš bohatá ani na zrážky, to prispelo k tomu, že snehovej pokrývky napríklad nebolo málo len v nížinách, ale aj na horách.

KLIMATOLOGICKÉ Slovenský meteorologický ústav Banská Bystrica

ÚDAJE: poskytol nasledovné údaje:

Mesiac	Priemerná teplota vzduchu ° C	Slnčný svit (hod.)	Atm. zrážky Úhrn v mm
Január	-1,6	20,7	96,1
Február	0,7	49,7	89,3
Marec	2,4	87,7	104,8
Apríl	11,3	176,9	28,0
Máj	15,2	238	127,2
Jún	19	305,4	76,5
Júl	20,2	262	4,3
August	21,1	315,5	46,3
September	13,3	230,8	57,0
Október	11,4	163,2	21,7
November	6,3	36,2	63,1
December	1,7	50,1	16,2
Rok 2013	10,1	161,35	60,9

XVI. MIMORIADNE UDALOSTI

- Krstili brožúrku určenú Žiarčanom:** V pondelok 18. februára sa v žiarskom Mestskom kultúrnom centre konal krst brožúrky, ktorá je určená všetkým Žiarčanom.
- Súbor Hron oslávil 55. rokov** Spoločenské stretnutie členov folklórneho súboru Hron sa konalo 26. januára v Mestskom kultúrnom centre pri príležitosti 55. výročia jeho vzniku. Zišli sa tu všetky generácie súboristov – od 7 do 70 ročných a všetci sa predviedli na javisku v takmer trojhodinovom programe.
- Pamätná izba Š. Moysesova opäť otvorená:** 4. apríla sa v Žiari nad Hronom po 10. rokoch otvorila Pamätná izba Štefana Moysesova, ktorá bola kedysi umiestnená v kaštieli, teda v priestoroch, kde svojho času Štefan Moyses žil a pracoval. Otvorenia sa zúčastnil zastupujúci primátor Peter Antal, predseda Matice slovenskej Marián Tkáč, Gabriel Brendza kňaz Banskobystrickej diecézy, predsedníčka Miestnej organizácie Matice slovenskej Božena Mikulčíková, členovia združenia Castrum Susol, ako napríklad pani Mária Zaťková a ďalší. Pri tejto príležitosti daroval predseda Matice slovenskej Marián Tkáč Žiarčanom vlastnoručne namaľovaný obraz prvého predsedu Matice slovenskej Štefana Moysesova.
- Falošné peniaze:** Pri výkopových prácach neďaleko mŕtveho ramena Hron našiel bagrista mince v hodnote približne 56 000 eur. Dvoj euroviek bolo v niekoľkých vreciach približne 28 000.

Brutálna vražda v Žiari nad Hronom: V prípade obete výbuchu v Žiari nad Hronom pri Základnej škole na Ul. M.R. Štefánika dňa 02.07.2013, boli oficiálne potvrdené výsledky DNA. Podľa výsledkov porovnávacieho biologického materiálu bol usmrtenou osobou advokát a poslanec Mesta Žiar nad Hronom Marek Rakovský. V prípade je vedené trestné stíhanie vo veci pre trestný čin úkladnej vraždy.